Zagreb ⌘ subota ⌘ 9. veljače 2012 ⌘ broj 4 – godina 38

Glasnik kluba brđana Feniks

0 kn Hrvatska ✦0 € Europska unija ✦ 0 £ Velika Britanija ✦0 $ SAD ✦ a i drugdje je besplatno

Riječ urednika

Evo društvo, nije prošlo ni 36 godina, a pred nama je novi broj klubskog Glasnika. Naime, za one zaboravne ili one koji to nisu ni znali, 1974-75. g. objavljena su tri broja, svaki u svega nekoliko kopija. Bili su ručno izrađeni, a prvi je broj nastao na podu Moncinog dnevnog boravka. Kod Monce, od kojeg smo se nedavno oprostili. Iako su mi se ovi endemični tekstovi dugo povlačili po kutijama, šupama i garažama, tijekom nekoliko selidbi proteklih desetljeća, danas kao za vraga, nemogu naći niti jedan primjerak. Ako ga netko ima, molim da ga dostavi uredništvu radi prikladnog arhiviranja. Danas, u novo doba i uz nove tehnologije, za Glasnik i nadalje rade samo stari i iskušani izvjestitelji. Uredništvo, naravno, nemože preuzeti odgovornost za netočne navode, gramatičke pogreške, tipfelere i sl. Prigovori ionako nisu uopće prihvatljivi. T.N.

In memoriam

3. siječnja 2012. preminuo je član Kluba, Kuk Tomislav - Monca (1956-2012).

Monci

od D.P. iz 1980-tih

Da li čuješ noćas,
Ovu našu pjesmu,
Dragi naš vođo,
Što je tebi pjevasmo,
Da li čuješ noćas,
Rijeku koja zbori,
Da te tvoja četa
Mnogo, mnogo voli.

Dragi naš vođo,
Debeli strogi,
Ali nama uvijek najbolji,
Uvijek si s nama,
Uvijek ti budi,
Kao i u radosti,
Tako i tuzi.

A kad sve se svrši,
Kada dođe kraj,
Kada svatko krene,
Gdje ga vodi put taj,
Tada sve će ovo,
Čitav ovaj dan,
Iza nas ostat,
Kao divan san.

Dragi naš vođo,
Debeli strogi,
Ali nama uvijek najbolji,
Uvijek si s nama,
Uvijek ti budi,
Kao i u radosti,
Tako i tuzi.

Priča iz Kirgistana

od D. A.

Oš – neš, ali Oš je Oš

Kada sam u lipnju 2010. ušao u Istambulu u avion za Biškek, glavni grad Kirgistana, nisam očekivao da će biti tako pun. Na jugu zemlje su početkom tog mjesca bili izbili teški međuetnički sukobi i masu stranaca je danima evakuirano iz te centralno azijske zemlje bivšeg Sovjetskog Saveza. Neki drugi stranci, među kojima i ja, krenuli su u suprotnom smijeru. Plaćeni humanitarci.

Od Biškeka nisam puno vidio. Došao sam rano ujutro, službeni vozač je prebacio nas nekoliko dospijelih članova „Emergency Response Team-a“ u hotel a oko 10 ujutro smo već bili u uredu UNHCR-a. Ipak nemožeš a ne primjetiti da se radi o sovijetskom tipu grada, bezličnih zgrada i širokih avenija. No posebnost su prekrasne planine oko grada, visoke, prekrivene snijegom. Sutradan, rano ujutro, nas desetak ERT-ovaca poletjeli smo starim rasklimanim Antonovim 24 prema Oš-u, gradu na samom jugu Kirgistana gdje počinje (ili završava) dolina Fergana. Oš je drugi grad po veličini u toj skoro pa pretežno planinskoj zemlji. Dok letiš, ispod sebe gledaš spektakularne planine od kojih je većina prekrivena snijegom a već je toplo ljeto.

Tih dana ulice Oš-a bi izgledale sablasno prazno da svako toliko nisu bili punktovi s vojskom i ponekim prastarim oklopnjakom. Rijetko koji civilni auto vozi u gradu.

Dijelovi grada koji pripadaju uzbečkoj manjini su temeljito spaljeni. Uh, ove sam slike već vidio. Deja vu! Vazda ista tuga kad počne kreševo. Zašto je počelo? Ma ima sad sto priča, od lokalnih do globalnih, povijesnih i nepovijesnih. Sto razloga za nered ali sve je to drek. Činjenica je da, kao i uvijek, nastrada sirotinja. Uzalud je sad trošiti vrijeme jer svatko ima svoju priču i svoje žrtve.

Nedaleko od grada (skoro u daljem predrađu) je granica sa Uzbekistanom a prije par desetljeća taj grad je bio pretežno naseljen sa etničkim Uzbecima koji su sada manjina. Kirgizi i Uzbeci su Muslimani, ovi prvi malo manje, a ovi drugi malo više religiozni, tradicionalni i konzervativni. Kirgizi imaju malo više kineski izgled lica, a Uzbeci malo manje. Kirgiske cure ćeš vidjeti u minicama, Uzbečke cure dosta rijeđe.

Dakle nigdje ne vidjeh tako velike, ma gigantske, trešnje kao u Oš-u. Dugo me držala misao da su planine i trešnje moje primarne asocijacije na Kirgistan.

Nekih četiri mjeseca skupa sa par kolega bio sam smješten u hotelu čije se jedno krilo koristi kad predsjednik (u to vrijeme predsjednica) zemlje dolazi u službeni posjet Oš-u. To je „Presidental place“ još od starih sovijetskih vremena. Sobe su čiste, ali derutne. Prvih tjedan dana dijelio sam sobu sa srednjovječnim Nepalcem Surendrom koji je poklonik Sai Babe ispred čije se slike svaku noć molio. Iteresantne su kulturološke i običajne razlike između ljudi sa raznih kontinenata. Sjećam se da smo jednu večer nakon džogiranja pričali s jednom kolegicom Australkom. Tijekom razgovora par puta se Surendri omakao ojači i bučni prdež. Meni je bilo lagano neugodno, mislim da sam primijetio i laganu smetenost i nelagodu na licu dame, no on je nastavio pričati istim tonom i ritmom bez prekida.

Nakon tjedan dana ukazala mi se prilika preseliti u hotelski apartman koji sam dijelio sa Zelimom. Zelim je Čečenac koji živi u Parizu sa suprugom Židovkom rodjenom u St. Petersburgu. Preživio je prvi rat u Čečeniji danima sjedeći sa majkom u podrumu u Groznome. Tu bi sad mogao napisati stranice i stranice priča što i kako je on preživio i pobijegao iz pakla Groznoga. Zelim i ja smo stanovali skupa slijedećih više od pet mjeseci, a na balkonu našeg hotelskog apartmana vazda se skupljalo interesantnih likova kao što je naprimjer Talijan Massimilano zvani Max. Dakle on je pričao pregršt interesantnih priča temperamentno gestikulirajući i to su počesto bili takvi performansi da smo dobijali facijalne grčeve od smijeha. Zelim bi snimao njegove „performances“ i poslije smo ih često vrtili ekipi.

Dobra i ukusna hrana zbližava ljude i zato se na svakoj misiji trudim kuhati za kolege. To je najbolji način da se uspostavi potpuna i opuštena komunikacija sa ljudima sa kojima ćeš provesti dane, tjedne i mjesece. Znalo bi se u mojoj kužini hraniti i do 16 osoba. Godinu dana kasnije u Salloum-u (Egipt) taj se broj popeo i do 24 nahranjene osobe. Naime, tamo sam imao veće lonce na raspolaganju.

Sjećate li se one scene iz filma Kazablanka kad Humphrey Bogart u liku Ricka Blaine-a kaže: “*Of all the gin joints in all the towns in all the world, she walks into mine*“? I tako jedan dan dobijem email od jedne moje bivše koja me obaviještava da će i ona uskoro doći u Oš koji odjednom postane moja Kazablanka: e jebiga, od svi vih Emergency Missions na ovom svijetu ona je morala doći baš u „moju“. U Oš-u nas je bilo već bilo troje koji smo se zajedno bili na jednoj misiji 2005 i Krista je došla kao četvrta. Mali je svijet. I za nju sam isto kuhao sa dobrom voljom i ljubavlju kao i za druge. Provedoh u Oš-u ljeto, jesen i dio zime. Bila je to dobra misiju u kojoj su Međnarodni Crveni Križ, razne UN-ove agencije, internacionalne i nacionalne nevladine udruge napravile dobar posao.

Drago mi je da sam bio dio toga. Uspijelo se završiti male tople kućice – skoloništa za brojene obitelji čiji su domovi spaljeni. Dobili su hranu, odjeću, obuću, razne sitne kućne potrepštine, nešto namještaja, peći, te ugalj. Svakako jedna od uspiješnijih operacija u zadnje vrijeme i bezveze je sad nabrajati kako je to bila logistička noćna mora otežana raznim političkim i sigurnosnim problemima.

Dodatno je zadovoljstvo upoznati nove ljude, pravu galeriju raznih likove i karaktera. Tko zna kada ćemo se opet i gdje sresti.

Sredina je prosinca, i teku moji zadnji dani u Oš-u. Skupa sa Robertom koji radi za Međunarodni Crveni Križ napravilo sam oproštajku, *farwell party* što bi se ono reklo. Policijski je sat i nemožemo feštati iza 23.00 sati navečer ali smo pronašli jedan odgovarajući podrum u jednoj birtiji gdje se ne čuje muzika i urlanje ekipe. Aslan, momak sa Kavkaza je bogovski DJ i meštar od fešte. Tulum za pamćenje traje duboko u policijski sat. Još sam dugo poslije dobivao poruke da je to bio najluđi tulum u Oš-u.

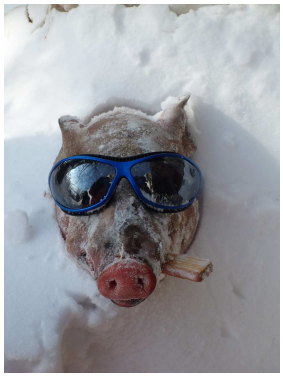
Oš sam napustio tojotinim terencem preko onih spektakularnih planina iznad kojih smo letjeli to ljeto. Jedanaest sati puta preko uzbudljivih planinskih krajolika, jezera, visoravni i klanaca. A vrijedila je svaka minuta putovanja. Nakon pet i pol mjeseci evo me nazad u Biškeku. Okovan ledom i snijegom ali izgleda mi kao New York u poredjenju sa Oš-om. Kako se neka mjerila i dojmovi kroz vrijeme lagano promijene. Ne izgleda mi više kao sovijetski grad bezličnih zgrada.

Po prvi put pišemo putopis post festum, na Tonijev zahtjev, a prošlo je više od godinu dana da sam otišao iz Kirgistana. Možda sam najbolje i najinteresantnije priče o toj zemlji propustio napisati jer ih nisam zapisivao na vrijeme, kad je trebalo. Valjalo je napisati i koji redak o prekrasnim kirgiskim konjima, o tome kako sam po prvi put boravio u jurti na jednoj prekrasnoj planini kojoj zaboravih ime, o raznim ljudima te legendama koje čuh, zatim nekim frkama.... ali bilo bi to sada sve preširoko i predugo a strast pisanja o nekim događajima je lagano pošla na kvasinu. Novi izazovi su tu. Vraćam se u Afganistan nakon devet i pol godina. Mashallah!

(fotoreportaža na adresi http://www.klub-feniks.hr/Images/Kirgistan-2010/index.htm)

Što je novog na Velebitu?

Od T. N.

Produljenog vikenda, **3-5 veljače 2012**. malena se ekipa u sastavu Tino, Mrga, Doško, Crni i Toni uputila na Velebit. Idejni cilj – sklonište **Skorpovac**. Temperature ispod -15℃, zatvorene prometnice, škole, javne ustanove i olujna bura. Iza naplatnih kućica u Lučkom preuzimamo odojka, zlu ne trebalo. Cesta Gospić-Karlobag bila je na sreću otvorena za osobna vozila, a ralica baš ispred nas. Prva noć u brvnari Kampa Velebno (domaćin Mile) uz gulaš naše proizvodnje relativno ugodna, ali samo za silu. Prostorija se ne može zagrijati, a za 100 kn po osobi bi trebala biti topla. Cijelu noć i ujutro kijamet. Najprije valja otkopati zameteni auto, pa prema Hotelu Velebno na kavu i dogovor. Za nevjerovati, hotel se od mećave ne vidi, pa ga pogađamo tek iz drugog pokušaja. Hotel u stečaju sa samo dva čuvara, ljubazni bračni par iz Zagreba. Idemo najprije do Prpe, a za dalje ćemo vidjeti. Sklapamo opremu, odojak ide na sanjke, krplje i skije ostavljamo. Svaki komadić tijela koji je izložen, odmah crveni, zamrzava, boli, zima za noge i ruke.

Smetovi su od par metara, a kratka tura uzima sat vremena (video na YouTube). Prpa se žali da nema dosta drva do kraja zime, da je dimnjak zatrpan, pa popodne kreće radna akcija kopanja, piljenja, navlačenja, cjepanja, slaganja. Odustajemo od Skorpovca. A za to vrijeme odojak uživa u pustinjskoj klimi pećnice na 200℃. Jedno od najboljih pe čenja koje sam probao. Nedjelja je osvanula predivana, vedra, bura je malo pala, ali je i nadalje jako hladno. Ponovno radna akcija na drvima, a Crni natrag u Velebno po skije i krplje i natrag. Snimamo video o endemičnom snježnom prasetu. Oko podneva krećemo na kratku turicu oko Pripća i Stupačinova. Odugovlačimo da dulje traje. «Tko nije bio, magarac se skrio», ili tako nekako.

Pohod smo posvetili Grgi za njegov 50-ti. Živ nam bio 100 godina!

(fotoreportaža na adresi http://www.klub-feniks.hr/Images/Velebit-Ostarije-Feb-2012/index.htm)

Odbijena Pamela Anderson!

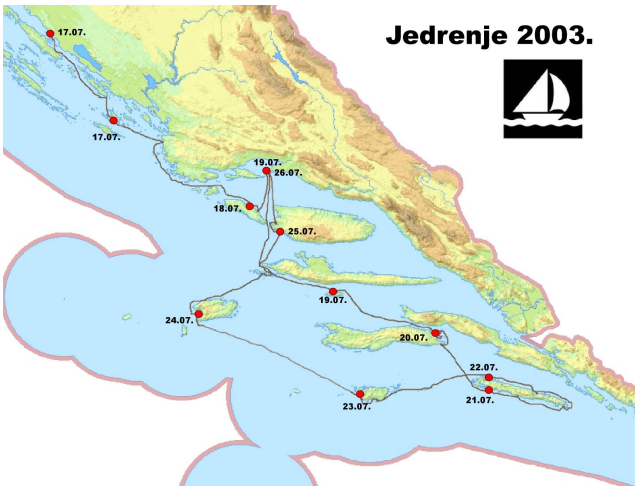

Poznata svjetska diva **Pamela Anderson podnjela je u studenom 2011. g. zamolbu za članstvo u Klubu brđana Feniks**. Na sastanku Upravnog odbora njezina je zamolba obzirno razmotrena. Iako je ista bila bogato opremljena foto dokumentacijom na čiju je pažljivu analizu utrošen veći dio vremena zasjedanja, Upravni je odbor sa žaljenjem morao zaključiti da P. A. ne ispunjava Statutom propisane uvijete za prijem, o čemu je pismeno obaviještena. Inače, pravoga imena Catherine Rooney rođena je 1. srpnja 1967. (dakle tu je negdje naše godište) bila bi nadasve vrijedno osvježenje naše družbe, te se Odbor nada da će redovitim dolascima na klubske sastanke i druge aktivnosti s vremenom steći uvijete, te postati punopravni član. Samo naprijed Pam, možeš ti to! T. N.

Vremeplov

Godine 2003., od 17. do 26. srpnja održano je po svemu sudeći osmo ili deveto klubsko **jedrenje**. S obzirom da su zapisi između 1997. i 2000. nesrećom zagubljeni, teško je utvrditi koje je ovo bilo po redu. Nažalost, i samo jedrenje 2003. nije popraćeno brodskim dnevnikom, koji je prethodnih godina marljivo pisan. Šesteročlanu posadu su činili Mrga, Brada, Doško, Tino, Joža i Toni, a sponzorstvo u vidu majci *Mare Croaticum* osigurao je M.M.

Iz marine Biograd zaplovili smo na Elanu 43 «Dobri val». Taj nam je brod, iako star, baš bio drag i dobro nas je nosio kroz nekoliko sezona. Do 21. srpnja put je vodio samo na jug: šibenski arhipelag (Žirje i noć na Kaprijama s onim kiselim vinom) do Šolte (vez u Stomorskoj), Split, potom uz Brač na Paklenjake i Šćedro – noć u vali Lovišće, tamo smo neku ribu lovili, koliko se sjećam. Uz otočić Pločica (sjajan svjetionik) i Korčulanski kanal do Korčule (sjećate se onog kupanja na Lumbardi i Pržini?), a onda na zapadni rt. Mljeta. Sjajno sidro u uvali Blace kod Solina. Mljet smo oplovili cijeli i proveli oko otoka i na otoku dva dana.

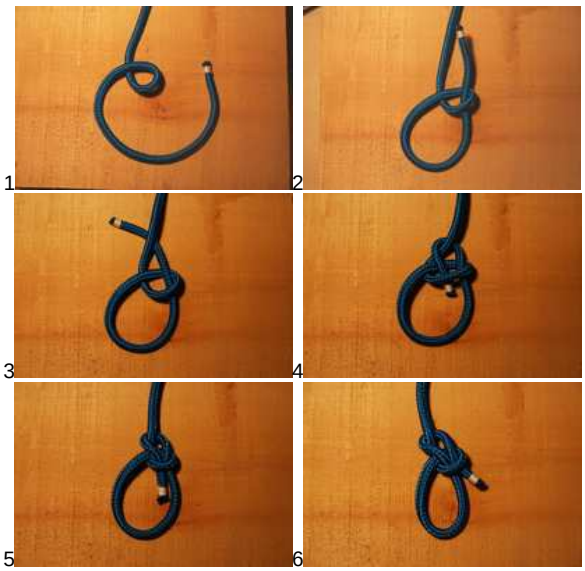
Uvukli smo se u Odisejevu špilju, Saplunaru i Blace na istočnom kraju Mljeta, biciklima smo projurili nacionalnim parkom i preplivali na otok Sv. Marije s novčanicima u zubima i okrijepili se kod Benediktinskog samostana. S Mljeta smo 22. srpnja okrenuli polako put natrag, uz Lastovnjake i Vrhovnjake do Lastova. Sidrili smo između Maslinjaka i Prehodišća i pekli gradele na obali. Renta kombi nas je odveo u Lastovo na vrh o. Lastova. S Lastova smo 24. srpnja krenuli put Visa i Komiže gdje smo sidrili u luci. Jak nas je vjetar s Komiže ponio do Paklenih za manje od sat vremena – to je bilo jedrenje za pamćenje. Posljednju smo noć proveli u vali na jugozapadnoj obali Brača, mislim u vali Lučice. Završetak puta do Splita otežao je olujni vjetar, te smo u Bobovišću čekali da padne. Kako se to nije dogodilo, na olujnom smo floku uletjeli u Splitsku marinu. S obzirom da je ovaj opis izrađen na temelju sve bljeđih sjećanja, moguće je da sam stopio više jedrenja u jedno - ispravke su dobrodošle.

Od T.N.
(fotodokumantacija na http://www.klub-feniks.hr/Images/Jedrenje-2003/index.htm).

Iz staroga Quiposa

Mrtvi, mrtvac, pašnjak ili mrtvi čvor (eng. bowline knot) čvor je koji svatko mora znati svezati. To je mrtva petlja na kraju užeta sigurna od slučajnog odvezivanja. Koriste ga jedriličari za vez na obalu, oko stupa ili karike. Koriste ga i alpinisti, planinari, šumari i dr. u različitim prilikama. Može se zavezati i jednom rukom, i to u lijevoj (sl. 5) i desnoj verziji (sl. 6). Mana (ili prednost) mu je da se ne da odvezati ili zavezati dok je konop pod opterećenjem. Iako je pouzdani drug u nevolji, ponekada se dodatno osigurava tvz. ribarskim polučvorom na kraju.

(foto by T.)

Novo na webu kluba

Na klubskim web stranama (http://www.klub-feniks.hr/) osvanuli su novi sadržaji:

- **Iz starog Quiposa:** nova rubrika namjenjena očuvanju starih skautskih znanja. Za početak, obilna čvorologija. Prilozi na temu signalizacije, topografije, pjesmarice i sl., su dobro došli. (http://www.klub-feniks.hr/)
- **Internacionalno:**
  - foto reportaža iz Etiopije iz 2008. g. http://www.klub-feniks.hr/Images/Etiopia-2008/index.htm
  - foto reportaža iz Kirgistana iz 2010. g. http://www.klub-feniks.hr/Images/Kirgistan-2010/index.htm
  - foto reportaža s zimskog manevra na Velebit u veljači ove godine http://www.klub-feniks.hr/Images/Velebit-Ostarije-Feb-2012/index.htm
  - foto reportaža iz Moskve iz 2009. g. http://www.klub-feniks.hr/Images/Moskva-2010/index.htm

Ostale novice

Časopis «**Hrvatski planinar**» kojeg izdaje Hrvatski planinarski savez (http://www.plsavez.hr) u cijelosti je digitaliziran, te su dostupni svi brojevi od 1898. g. do danas, u pdf formatu. Izvanredan posao, svaka čast!

Časopis »Hrvatski planinar« izlazi u 11 brojeva godišnje (za srpanj i kolovoz kao dvobroj). Svaki broj ima ukupno 44 stranice (dvobroji

52) formata B5 (17 × 24 cm). Časopis se tiska u boji i bogato je ilustriran atraktivnim snimkama ponajboljih planinarskih fotografa. Časopis »Hrvatski planinar« najstariji je hrvatski časopis iz područja fizičke kulture i jedan od najstarijih europskih planinarskih časopisa. Prvi broj izašao je 1. lipnja 1898., u nakladi od 1.000 primjeraka. Zbog ratnih i poratnih okolnosti časopis nije izlazio od 1915. do 1922. i od 1945. do 1948. Od 1910. do 1913. izlazio je kao prilog Obzorova »Vienca«, pod naslovom »Planinarski vjesnik«. Od 1949. do 1991. godine izlazio je pod imenom »Naše planine«.

Izdavanjem »Antologije Hrvatskog planinara 1898 – 2008«, puštanjem u rad računalne bibliografije i digitaliziranog časopisa te nizom popratnih aktivnosti 2008. godine obilježeno je 100. godište časopisa i 110. obljetnica izlaska prvog broja. Odlukom predsjednika RH Stjepana Mesića časopis »Hrvatski planinar« i HPS nagrađeni su 2008. godine Poveljom Republike Hrvatske.

(djelomice preuzeto sa stranica HPS-a)

Kutak za poeziju

Nad nama sjalo se nebo,
Pod nama sunčo se grad.
Na livadi ovoj, u travi,
Tamo sam bio mlad.

Dobriša Cesarić

(odabrao T., samo da vas podsjetim, vrijeme je najvrijednija valuta)

Izdavač:
Klub brđana Feniks / Mountaineer Club Phoenix
Čikoševa 4, 10000 Zagreb, Hrvatska
URL http://www.klub-feniks.hr/; e-mail: feniks.klub@gmail.com
fax: ++385 (01) 234 56 31
MB: 2475928 / OIB: 81675226842; Reg. br.: 21006546
Žiro račun: 2360000-1102065310, Zagrebačka banka d.d.
Izlazi povremeno od 1973.